REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana

T: 01 478 80 00
F: 01 478 81 39
E: gp.mzi@gov.si
www.mzi.gov.si

Številka: 007-448/2019/23
Ljubljana, 22. 1. 2020
EVA 2019-2430-0076
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Energetskega zakona – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... pod točko ... sprejela sklep:

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Zakona o spremembah in dopolnitvah Energetskega zakona (EVA 2019-2430-0076) in ga pošilja v Državni zbor Republike Slovenije v obravnavo in sprejetje po rednem zakonodajnem postopku.

Stojan Tramte
GENERALNI SEKRETAR

Priloga:
Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Energetskega zakona (EVA 2019-2430-0076)

Prejemniki:
Državni zbor Republike Slovenije
Vsa ministrstva
Služba Vlade RS za zakonodajo

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- mag. Alenka Bratušek, ministrica
- mag. Bojan Kumer, državni sekretar
- Nina Mauhler, državna sekretarka
- mag. Hinko Šolinc, generalni direktor Direktorata za energijo
- Darko Trajanov, v. d. generalnega direktorja Direktorata za trajnostno mobilnost in prometno politiko
- mag. Tina Seršen, vodja Sektorja za pravne in mednarodne energetske zadeve
- mag. Silvo Škornik, vodja Sektorja za oskrbo z energijo

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

Pri pripravi gradiva niso sodelovali zunanji strokovnjaki.

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

- mag. Alenka Bratušek, ministrica
- mag. Bojan Kumer, državni sekretar
- Nina Mauhler, državna sekretarka
- mag. Hinko Šolinc, generalni direktor Direktorata za energijo
- Darko Trajanov, v. d. generalnega direktorja Direktorata za trajnostno mobilnost in prometno politiko
- mag. Tina Seršen, vodja Sektorja za pravne in mednarodne energetske zadeve
- mag. Silvo Škornik, vodja Sektorja za oskrbo z energijo
- mag. Milena Černilogar-Radež, vodja Sektorja za trajnostno mobilnost in prometno politiko
- Mirna Švarc, sekretarka, kabinet MZI
- Jurij Vertačnik, sekretar, Direktorat za energijo
- Maša Vrhovnik, podsekretarka, Direktorat za energijo
- Vesna Gajšek, podsekretarka, Direktorat za energijo

5. Kratek povzetek gradiva:

S predlogom Zakona o spremembah in dopolnitvah Energetskega zakona (v nadaljnjem besedilu: predlog zakona) se v slovenski pravni red prenaša Direktiva (EU) 2019/692 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o spremembi Direktive 2009/73/ES o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2019/692/EU). Direktiva 2009/73/ES je v slovenski pravni red že prenesena z Energetskim zakonom (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo, v nadaljnjem besedilu: EZ-1). Direktiva 2019/692/EU je bila objavljena v maju 2019, rok za implementacijo pa poteče 24. 2. 2020. Spremembe, uvedene z Direktivo 2019/692/EU in prenesene s tem predlogom zakona bodo zagotovile, da se bodo pravila, ki veljajo za prenosne plinovode med državami članicami Evropske unije, uporabljala tudi za prenosne plinovode iz držav članic Evropske unije v tretje države in iz njih.

Cilj Direktive 2019/692/EU je vzpostavitev usklajenosti pravnega okvira v Evropski uniji ob hkratnem izogibanju izkrivljanju konkurence na notranjem trgu z energijo. S prenosom te direktive bodo odpravljene ovire za dokončno oblikovanje notranjega trga z zemeljskim plinom zaradi neuporabe tržnih pravil Evropske unije za prenosne plinovode v tretje države in iz njih. Neuporaba teh pravil je predstavljala velik problem za notranji trg, zato je bilo evropsko zakonodajo potrebno spremeniti in dopolniti, kar je bilo storjeno z Direktivo 2019/692/EU.

S predlogom zakona se dodaja tudi zakonska podlaga za spodbujanje uvajanja in izvajanja ukrepov za rabo alternativnih goriv v prometu s strani države. Ena izmed prednostnih usmeritev Evropske unije na področju trajnostnega in okoljsko naravnanega razvoja je namreč spodbujanje rabe alternativnih goriv v prometu, tj. goriv ki se vsaj deloma uporabljajo kot nadomestek za fosilne naftne vire in prispevajo k dekarbonizaciji prometa ter izboljšujejo okoljske parametre delovanja prometnega sektorja (Direktiva 2014/94/EU). Ukrep ne nalaga vsakoletnih obveznosti za državni proračun, ampak daje le pravno podlago, da lahko država subvencionira nakup čistejših motornih vozil in spodbuja uvajanje in izvajanje ukrepov za rabo alternativnih goriv v prometu.

S predlogom zakona se spreminja tudi določba drugega odstavka 485.a člena EZ-1 glede prenosa upravljanja operaterja prenosnega sistema zemeljskega plina z SDH, d.d., na Vlado RS, kar je nujno potrebno za eventuelno izvedbo postopka certificiranja operaterja v lastniško ločeno obliko delovanja (potreba po popravku je bila ugotovljena s strani Agencije za energijo). Ob tem je potrebno izpostaviti, da ta določba ne vpliva na trenutno lastniško oz. upravljavsko situacijo - Plinovodi d.o.o. do nadaljnjega še naprej ostajajo v lastništvu družbe Plinhold, d.o.o., in v upravljanju SDH, d.d.. S predlaganim popravkom se zgolj omogoča prehod v lastniško ločeno obliko delovanja v bodoče, ko in če bodo izpolnjeni predpisani pogoji ter sprejete odločitve, da do tega pride.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	**DA**
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	**DA**
c)	administrativne posledice	**NE**
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	**NE**

d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	**NE**
e)	socialno področje	**NE**
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	**NE**
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: (Samo če izberete DA pod točko 6.a.) Predvideni so javni razpisi za nakup tovornih vozil in avtobusov na alternativni pogon v okviru državnih pomoči gospodarskim subjektom v skupni višini 3.500.000 EUR v letih 2020 in 2021.		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				

II. Finančne posledice za državni proračun

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
Ministrstvo za infrastrukturo	2430-17-0003	765-210 Upravljanje prometne politike	2.000.000	1.500.000
SKUPAJ				**3.500.000**

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ		

OBRAZLOŽITEV:

I. **Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu**
Predlog zakona ne predvideva finančnih posledic za proračun, ki ne bi bile vsebovane v sprejetem

Šm

proračunu.

II. Finančne posledice za državni proračun
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Na Ministrstvu za infrastrukturo na projektu št. 2430-17-0003 Upravljanje prometne politike na proračunski postavki 765-210 in sicer za leto 2020 v višini 2.000.0000 EUR ter v letu 2021 v višini 1.500.000 EUR. Konkretni ukrep predstavlja sredstva za namene, za katere niso zagotovljena sredstva, ki jih razdeljuje Eko sklad (npr. subvencioniranje nakupa tovornih vozil in avtobusov na utekočinjeni zemeljski plin in stisnjen zemeljski plin).

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:
(Samo če izberete NE pod točko 6.a.)
/

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin.	NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:
- Skupnosti občin Slovenije SOS: NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	**DA**

(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.)

Gradivo je bilo objavljeno na spletni strani Ministrstva za infrastrukturo in na e-demokraciji.
Datum objave: 21. 11. 2019
Javna obravnava gradiva je potekala do 6. 12. 2019
Do konca javne obravnave smo s strani štirih dajalcev prejeli šest pripomb.

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	**DA**
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	**NE**

mag. Alenka Bratušek
MINISTRICA

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO
1
LJUBLJANA

PREDLOG
(EVA 2019-2430-0076)

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ENERGETSKEGA ZAKONA

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

S predlogom Zakona o spremembah in dopolnitvah Energetskega zakona (v nadaljnjem besedilu: predlog zakona) se v slovenski pravni red prenaša Direktiva (EU) 2019/692 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o spremembi Direktive 2009/73/ES o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom (UL L št. 117 z dne 3. 5. 2019, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2019/692/EU). Direktiva 2009/73/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom in o razveljavitvi Direktive 2003/55/ES (UL L št. 211 z dne 14. 8. 2009, str. 94; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2009/73/ES) je v slovenski pravni red že prenesena z Energetskim zakonom (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo, v nadaljnjem besedilu: EZ-1). Direktiva 2019/692/EU je bila objavljena v maju 2019, rok za implementacijo pa poteče 24. februarja 2020. Spremembe, uvedene z Direktivo 2019/692/EU in prenesene s tem predlogom zakona bodo zagotovile, da se bodo pravila, ki veljajo za prenosne plinovode med državami članicami Evropske unije, uporabljala tudi za prenosne plinovode iz držav članic Evropske unije v tretje države in iz njih.

Cilj notranjega trga z zemeljskim plinom, ki se postopoma vzpostavlja v Evropski uniji od leta 1999, je zagotoviti izbiro vsem uporabnikom zemeljskega plina v Evropski uniji, tj. državljanom in podjetjem, zagotoviti nove poslovne priložnosti, poštene konkurenčne pogoje, konkurenčne cene, učinkovite naložbene signale in višje standarde storitev ter prispevati k zanesljivosti oskrbe in trajnosti. V ta namen je bila sprejeta Direktiva 2009/73/ES, ki je bila spremenjena in dopolnjena z Direktivo 2019/692/EU.

Cilj Direktive 2019/692/EU je vzpostavitev usklajenosti pravnega okvira v Evropski uniji ob hkratnem izogibanju izkrivljanju konkurence na notranjem trgu z energijo. S prenosom te direktive bodo odpravljene ovire za dokončno oblikovanje notranjega trga z zemeljskim plinom zaradi neuporabe tržnih pravil Evropske unije za prenosne plinovode v tretje države in iz njih. Neuporaba teh pravil je predstavljala velik problem za notranji trg, zato je bilo evropsko zakonodajo potrebno spremeniti in dopolniti, kar je bilo storjeno z Direktivo 2019/692/EU. Spremembe, uvedene s to direktivo in prenesene v nacionalno zakonodajo s predlogom zakona, bodo zagotovile, da se bodo pravila, ki se uporabljajo za prenosne plinovode, ki povezujejo dve ali več držav članic Evropske unije, uporabljala tudi znotraj Evropske unije za prenosne plinovode v tretje države in iz njih. To bo vzpostavilo usklajenost pravnega okvira v Evropski uniji in hkrati preprečilo izkrivljanje konkurence na notranjem trgu energije ter negativne učinke na zanesljivost oskrbe. Ravno tako bo izboljšalo preglednost in zagotovilo pravno varnost za udeležence na trgu, zlasti za vlagatelje v plinsko infrastrukturo in uporabnike omrežja.

V zvezi z mednarodnimi pogodbami s tretjimi državami, ki bi lahko vplivale na skupna pravila Evropske unije, Direktiva 2019/692/EU vzpostavlja usklajen in pregleden postopek, ki do sedaj ni bil določen, na podlagi katerega se državi članici na njeno zahtevo odobri sprememba ali sklenitev pogodbe s tretjo državo o delovanju prenosnega plinovoda ali pridobivalnega cevovodnega omrežja med državo članico in tretjo državo. Postopek ne omejuje izvajanja navedene direktive in ne posega v delitev pristojnosti med Evropsko unijo in državami članicami, ter ga je treba uporabljati za obstoječe in nove mednarodne pogodbe. V skladu z Direktivo 2019/692/EU obstoječe mednarodne pogodbe o uporabi prenosnih plinovodov, sklenjene med državo članico in tretjo državo, ostanejo v veljavi.

S predlogom zakona se dodaja tudi zakonska podlaga za spodbujanje ukrepov za rabo alternativnih goriv v prometu s strani države. Ena izmed prednostnih usmeritev Evropske unije na področju trajnostnega in okoljsko naravnanega razvoja je namreč spodbujanje rabe alternativnih goriv v prometu, tj. goriv, ki se vsaj deloma uporabljajo kot nadomestek za fosilne naftne vire in prispevajo k dekarbonizaciji prometa ter izboljšujejo okoljske parametre delovanja prometnega sektorja (Direktiva 2014/94/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva (UL L št. 307 z dne 28. 10. 2014, str. 1, v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2014/94/EU)). Za alternativna goriva se po tej direktivi štejejo električna energija, zemeljski plin (SZP –

stisnjen zemeljski plin in UZP – utekočinjen zemeljski plin), utekočinjen naftni plin - UNP in biometan, bio-goriva, sintetična in parafinska goriva ter vodik.

Direktiva 2014/94/EU med drugim v 3. členu nalaga državam članicam Evropske unije, da morajo do 18. novembra 2016 sprejeti »nacionalni okvir politike za razvoj trga v zvezi z alternativnimi gorivi v prometnem sektorju ter za vzpostavitev ustrezne infrastrukture«. Vlada Republike Slovenije je za izpolnitev te obveznosti 12. 10. 2017 sprejela Strategijo na področju razvoja trga za vzpostavitev ustrezne infrastrukture v zvezi z alternativnimi gorivi v prometnem sektorju v Republiki Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: Strategija) in dne 6. 6. 2019 Akcijski program za alternativna goriva v prometu (v nadaljnjem besedilu: Akcijski program) za izvajanje Strategije za obdobje 2018 - 2020. Cilji in ukrepi v Akcijskem programu sledijo ciljem Strategije in omogočajo doseganje ciljev v celotnem obdobju veljavnosti Strategije. Izvedba predvidenih ukrepov predstavlja okvir, da bo Republika Slovenija dosegla že veljavne okoljske cilje v sektorju prometa.

Slovenija mora v prometnem sektorju do leta 2020 zmanjšati emisije toplogrednih plinov ter doseči okvirne cilje do leta 2030. Vendar se pri izvajanju politik in ukrepov za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v prometnem sektorju kažejo velike pomanjkljivosti. Medtem ko se emisije, ki jih povzročajo drugi sektorji zmanjšujejo, emisije, ki jih povzroča promet še vedno naraščajo, njihov glavni generator pa je cestni promet. Zato je potrebna sistemska ureditev za vzpostavljanje infrastrukture za alternativna goriva ter spodbujanje uporabe vozil na alternativna goriva. Slednje je razlog za nov 381.a člen, ki ga vsebuje predlog zakona.

S predlagano spremembo EZ-1 se spreminja tudi določba drugega odstavka 485.a člena EZ-1 glede prenosa upravljanja operaterja prenosnega sistema zemeljskega plina z SDH, d.d., na Vlado RS, kar je nujno potrebno za eventuelno izvedbo postopka certificiranja operaterja v lastniško ločeno obliko delovanja. Razlog za spremembo zakona je ugotovitev Agencije za energijo, da veljavnega drugega odstavka 485.a člena EZ-1 ni mogoče izvršiti, posledično tudi ni mogoče izvršiti certificiranja operaterja v lastniško ločeni obliki. Navedena določba ne vpliva na trenutno lastniško oz. upravljavsko situacijo - Plinovodi d.o.o. do nadaljnjega še naprej ostajajo v lastništvu družbe Plinhold, d.o.o., in v upravljanju SDH, d.d.. S predlagano spremembo se zgolj omogoča prehod v lastniško ločeno obliko delovanja v bodoče, ko in če bodo izpolnjeni predpisani pogoji ter sprejete odločitve, da do tega pride.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Spremembe, uvedene z Direktivo 2019/692/EU, ki bodo prenesene s predlogom zakona, bodo zagotovile, da se bodo pravila, ki veljajo za prenosne plinovode med državami članicami Evropske unije, uporabljala tudi za prenosne plinovode iz držav članic Evropske unije v tretje države in iz njih. Prav tako se bo enotno uporabljal postopek odobritve pogajalskih izhodišč in izpogajanih mednarodnih pogodb na področju prenosa zemeljskega plina.

V ta namen predlog zakona vsebuje določbe, ki bolj jasno določajo naloge operaterja prenosnega sistema (Plinovodi d.o.o.) in regulatorja trga (Agencija za energijo). Za zagotovitev usklajenosti z evropskim pravnim redom je v predlogu zakona za primer morebitne mednarodne pogodbe s tretjo državo predviden tudi postopek odobritve pogajalskih izhodišč in odobritve podpisa te pogodbe s strani Evropske komisije.

Z Direktivo 2019/692/EU in njenim prenosom v nacionalni pravni red se zaključuje oblikovanje zakonodajnega okvirja za notranji trg z zemeljskim plinom, ki bo predstavljal osnovo in omogočanje nadgradnje trgovalnih mehanizmov za sprejem in trgovanje s plini, ki bodo nadomeščali zemeljski plin: od sintetičnega metana, bioplin in vodika, in ki bodo proizvedeni na osnovi obnovljivih virov energije.

S ciljem, da se vzpostavi zakonska podlaga za spodbujanje uvajanja in izvajanja ukrepov za rabo alternativnih goriv v prometu s strani države (npr. dodelitve subvencij za nakup vozil na alternativna goriva ter za vzpostavljanje ustrezne infrastrukture in za izvajanje storitev) se s predlogom zakona dodaja nov 381.a člen EZ-1. Za doseganje okoljskih ciljev na področju prometa mora biti Slovenija na področju uvajanja alternativnih goriv v prometu dovolj ambiciozna, da bo lahko tudi sektor prometa v čim manjši meri bremenil okolje. Zato država spodbuja rabo alternativnih goriv v prometu s programi izobraževanja, informiranja in ozaveščanja javnosti, s finančnimi spodbudami in drugimi programi

Sm

podpore. Ukrepi pri tem ne nalagajo vsakoletnih obveznosti za državni proračun, predlog zakona daje le pravno podlago, da lahko država subvencionira nakup čistejših motornih vozil in spodbuja uvajanje in izvajanje ukrepov za rabo alternativnih goriv v prometu.

S ciljem, da se omogoči izvedba postopka certificiranja operaterja prenosnega sistema zemeljskega plina v lastniško ločeni obliki delovanja, je potrebno 485.a člen spremeniti tako, da bo pred začetkom postopka certificiranja lahko izveden prenos upravljanja kapitalske naložbe operaterja prenosnega sistema zemeljskega iz SDH na Vlado RS (za spremljanje teh naložb pa je pristojno Ministrstvo za infrastrukturo).

2.2 Načela

Predlagani zakon vsebuje enaka načela, kot so vsebovana v EZ-1. Poleg navedenih načel, tako EZ-1 kot predlog zakona sledita tudi načelu usklajenosti z zakonodajo Evropske unije.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev

- v 2. členu se doda nova alineja z navedbo direktive, ki se prenaša s predlogom zakona,
- v 159. členu se v 38. točki dopolni pojem »povezovalni plinovod«,
- v 177. členu se doda nov odstavek o tehničnih dogovorih med operaterji prenosnih sistemov zemeljskega plina,
- v 246. členu se v drugem odstavku doda določba o posvetovanju Agencije za energijo z regulatornimi organi držav članic Evropske unije in tretjih držav,
- v 261. členu se v točki d) drugega odstavka dopolni pogoj za izvzetje za novo infrastrukturo,
- v 262. členu se prvi odstavek dopolni z določbo o posvetovanju Agencije za energijo z regulatornimi organi drugih držav pred sprejetjem odločitve o izvzetju,
- v 265. členu se dopolni določba o obveščanju Agencije za sodelovanje energetskih regulatorjev; v nadaljnjem besedilu: ACER) in posvetovanju z regulatornim organom tretje države,
- v novem 281.a členu se določi postopek odobritve mednarodne pogodbe o prenosnem plinovodu s tretjo državo,
- v novem 381.a členu se določi zakonska podlaga za spodbujanje rabe alternativnih goriv v prometu s strani države in možnost, da država izvede te ukrepe,
- v 386. členu se doda nov odstavek, ki določa dolžnost sodelovanja Agencije za energijo z regulatornimi organi držav članic Evropske unije, tretjih držav in ACER,
- v 485.a členu se črta zahteva po certificiranju lastniško ločene oblike delovanja operaterja prenosnega sistema zemeljskega plina pred izvrševanjem pravic Vlade RS kot družbenice operaterja.

b) Način reševanja

S predlogom zakona se prenaša Direktiva 2019/692/EU, ki vsebuje natančne opredelitve nalog nacionalnega regulatornega organa (Agencija za energijo) in operaterja prenosnega sistema (Plinovodi d.o.o.).

Predlog zakona vključuje tudi določbe o postopku odobritve pogajalskih izhodišč in mednarodne pogodbe s strani Evropske komisije. Gre za nov 281.a člen, ki se nanaša le na vsebino, ki je povezana z Direktivo 2009/73/ES (plinovodne povezave in vpliv na trg zemeljskega plina). Vsebina tega člena je skladna z določbami Zakona o zunanjih zadevah (Ur. l. RS, št. 113/03 – uradno prečiščeno besedilo, 20/06 – ZNOMCMO, 76/08, 108/09, 80/10 – ZUTD, 31/15 in 30/18 – ZKZaš) glede postopka sklepanja mednarodnih pogodb.

Predlagane rešitve na področju zemeljskega plina se bodo urejale na zakonski ravni, predlagane rešitve na področju spodbujanja rabe alternativnih goriv v prometu pa se bodo urejale tudi na podzakonski ravni (predviden je sprejem uredbe).

c) Normativna usklajenost predloga zakona:

Predlog zakona je usklajen z nacionalnim pravnim redom in s pravnim redom Evropske unije ter je skladen z mednarodnimi pogodbami, ki zavezujejo Republiko Slovenijo.

č) Usklajenost predloga zakona:

Samoupravne lokalne skupnosti, civilna družba oziroma ciljne skupine niso podali pripomb na predlog zakona, ki je bil v javni obravnavi.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlagani novi 381.a člen EZ-1 omogoča črpanje sredstev iz državnega proračuna, da lahko država subvencionira nakup čistejših motornih vozil in spodbuja uvajanje in izvajanje ukrepov za rabo alternativnih goriv v prometu. Na projektu št. 2430-17-0003 Upravljanje prometne politike na proračunski postavki 765-210 so predvidena sredstva za leto 2020 v višini 2.000.0000 EUR ter za leto 2021 v višini 1.500.000 EUR.

Predlog zakona nima drugih finančnih posledic za državni proračun in druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Potrebna finančna sredstva so za leti 2020 in 2021 določena na proračunski postavki 765210 – Upravljanje prometne politike, ukrep št.2430-17-003 Ministrstva za infrastrukturo.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlagana zakonska ureditev sledi določbam Direktive 2019/692/EU, kjer so pogoji in rešitve zelo jasne in ne dopuščajo nacionalnih izjem.

Republika Hrvaška
Republika Hrvaška bo Direktivo 2019/692/EU prenesla s posebnim zakonom, katerega predlog naj bi bil v kratkem sprejet na Vladi Republike Hrvaške. Zakon v zvezi s postopkom odobritve mednarodnih pogodb na področju prenosnih plinovodov zemeljskega plina (novi člen 49.b člen Direktive 2019/73/ES) predvideva enako obveščanje Evropske komisije in Vlade Republike Hrvaške, kot je predvideno v tem predlogu zakona.

Republika Italija
Republika Italija je prav tako kot Slovenija v procesu sprejemanja zakona, ki bo v nacionalno zakonodajo prenesel določbe Direktive 2019/692/EU. V zvezi s postopkom odobritve mednarodnih pogodb na področju prenosnih plinovodov zemeljskega plina (novi 49.b člen Direktive 2019/73/ES) so prav tako pripravili poseben člen zakona, ki določa aktivnosti, ki jih mora v tem postopku izvajati pristojno ministrstvo.

Kraljevina Španija
Španija je, podobno kot tudi druge države članice Evropske unije, v procesu priprave in sprejema nacionalne zakonodaje za prenos Direktive 2019/692/EU. Skladno z mnenjem Evropske komisije prenaša tudi novi 49.b člen Direktive 2019/73/ES, v obsegu, kjer se postopek odobritve mednarodnih pogodb nanaša na državo članico.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:
Predlog zakona ne bo imel posledic na področju poslovanja javne uprave ali pravosodnih organov.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:
Predlog zakona ne bo imel posledic pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki:

Ena izmed prednostnih usmeritev Evropske unije na področju trajnostnega in okoljsko naravnanega razvoja je spodbujanje rabe alternativnih goriv v prometu, tj. goriv, ki se vsaj deloma uporabljajo kot nadomestek za fosilne naftne vire in prispevajo k dekarbonizaciji prometa ter izboljšujejo okoljske parametre delovanja prometnega sektorja. Tako bo nova zakonska podlaga npr. omogočala tudi dodeljevanje finančnih spodbud oz. sofinanciranje s strani pristojnega ministrstva, v kolikor bodo na voljo razpoložljiva sredstva (npr. sofinanciranje nakupa novih vozil s sistemi na utekočinjen zemeljski plin (UZP) ali stisnjen zemeljski plin (SZP) ali predelave pogona obstoječih tovornih vozil, s katero se zagotovi višji okoljski standard).

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:
Predlog zakona ne bo imel posledic za gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:
Predlog zakona ne bo imel posledic na socialnem področju.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:
Predlog zakona ne bo imel posledic na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja
Predlog zakona ne bo imel posledic na drugih področjih.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:
Predstavitev sprejetega zakona:

Predlog zakona bo objavljen tudi na spletni strani Ministrstva za infrastrukturo. Posebne delavnice ne bodo potrebne in niso predvidene.

Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa: Ministrstvo za infrastrukturo bo spremljalo izvajanje zakona.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona
/

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Predlog zakona je bil objavljen na spletni strani Ministrstva za infrastrukturo in na e-demokraciji, čas trajanja javne predstavitve, v katerem je bilo mogoče sporočiti mnenja, predloge in pripombe, je bil od 21. 11. 2019 do 6. 12. 2019.

Do konca javne obravnave je bilo prejetih šest pripomb s strani štirih dajalcev: Agencija za energijo, Petrol, d.d., Plinovodi d.o.o. in AJPES.

Na podlagi upoštevanja pripomb je v predlogu zakona predlagano črtanje drugega odstavka 485.a člena z namenom omogočanja izvedbe postopka certificiranja operaterja prenosnega sistema v lastniško ločeni obliki (na predlog Agencija za energijo) ter dopolnitev dikcije obrazložitve novega 381.a člena v zvezi z navedbo različic zemeljskega plina kot alternativnega goriva (na predlog družbe Petrol, d.d.).

Ostale pripombe oziroma predlogi se pretežno nanašajo na člene ki se s predlogom zakona ne spreminjajo ali predlagajo vsebine, ki bodo celoviteje rešene v naslednji večji prenovi EZ-1 in zato niso bile upoštevane. Te pripombe se nanašajo na omembo novih tehnologij za transformacijo energije in vtiskavanja obnovljivih virov v prenosni plinovodni sistem, zakonsko osnovo za plačilo nadomestila sosednji državi za morebitno solidarnostno pomoč pri oskrbi zaščitenih odjemalcev z zemeljskim plinom ter dopolnitev določb, ki se nanašajo na register fizičnih oseb ki opravljajo dejavnost proizvodnje električne energije.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

Pri pripravi zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

mag. Alenka Bratušek, ministrica
mag. Bojan Kumer, državni sekretar
mag. Hinko Šolinc, generalni direktor Direktorata za energijo
Darko Trajanov, v.d. generalnega direktorja Direktorata za trajnostno mobilnost in prometno politiko
mag. Tina Seršen, vodja Sektorja za pravne in mednarodne energetske zadeve
mag. Silvo Škornik, vodja Sektorja za oskrbo z energijo
mag. Milena Černilogar-Radež, vodja Sektorja za trajnostno mobilnost in prometno politiko
Mirna Švarc, sekretarka, kabinet MZI
Jurij Vertačnik, sekretar, Direktorat za energijo
Maša Vrhovnik, podsekretarka, Direktorat za energijo
Vesna Gajšek, podsekretarka, Direktorat za energijo

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Energetskem zakonu (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo) se v 2. členu v prvem odstavku na koncu devete alineje pika nadomesti z vejico in se doda nova deseta alineja, ki se glasi:

»– Direktiva (EU) 2019/692 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o spremembi Direktive 2009/73/ES o skupnih ki ga določi agencija in ne presega pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom (UL L št. 117 z dne 3. 5. 2019, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2019/692/EU).«.

2. člen

V 159. členu se 38. točka spremeni tako, da se glasi:

»38. »povezovalni plinovod« pomeni prenosni plinovod, ki prečka ali povezuje mejo med Republiko Slovenijo in drugo državo članico Evropske unije zaradi povezave nacionalnih prenosnih omrežij teh držav, ali prenosni plinovod med Republiko Slovenijo in tretjo državo do ozemlja Republike Slovenije ali teritorialnega morja Republike Slovenije;«.

3. člen

V 177. členu se za petim odstavkom doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Operater prenosnega sistema lahko sklepa tehnične dogovore glede delovanja povezovalnih plinovodov med Republiko Slovenijo in državami članicami Evropske unije ali med Republiko Slovenijo in tretjimi državami, ki morajo biti v skladu s predpisi Republike Slovenije in Evropske unije ter odločitvami agencije. Operater prenosnega sistema v osmih dneh od sklenitve tehničnega dogovora o vsebini seznani ministrstvo, pristojno za energijo, in agencijo.«.

4. člen

V 246. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) V čezmejnih sporih se uporabljajo postopki za reševanje sporov države članice Evropske unije, ki je pristojna za pridobivalno plinovodno omrežje, in zavrne dostop. Če je več držav članic Evropske unije pristojnih za pridobivalno plinovodno omrežje, se zadevne države članice med seboj posvetujejo. Če pridobivalno plinovodno omrežje izvira iz tretje države in je na ozemlju ali v teritorialnem morju Republike Slovenije prva vstopna točka v omrežje držav članic Evropske unije, se na podlagi posvetovanja med povezanimi državami članicami, Republika Slovenija posvetuje z zadevno tretjo državo.«.

5. člen

V 261. členu se v drugem odstavku točka d) spremeni tako, da se glasi:

»d) izvzetje ne ovira konkurence na zadevnih trgih, na katere bodo naložbe najverjetneje vplivale, učinkovitega delovanja notranjega trga z zemeljskim plinom, učinkovitega obratovanja plinovodnih sistemov, na katere je infrastruktura priključena, ali zanesljivosti oskrbe z zemeljskim plinom v Evropski uniji.«.

6. člen

V 262. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) O dovolitvi izvzetja iz 261. člena tega zakona odloči agencija na zahtevo lastnika infrastrukture ali investitorja. Agencija se pred sprejetjem odločitve o izvzetju posvetuje z nacionalnimi regulativnimi organi držav članic Evropske unije, na katerih trge bo nova infrastruktura verjetno vplivala. Če je nova infrastruktura povezana s plinovodnim sistemom Republike Slovenije in izvira iz ene ali več tretjih držav ali se tam konča, se agencija pred sprejetjem odločitve o izvzetju posvetuje tudi s pristojnimi organi

Šm

tretjih držav. Če se organi tretjih držav iz prejšnjega stavka ne odzovejo na posvetovanje v roku, ki ga določi agencija, in ne presega treh mesecev od prejema poziva agencije k posvetovanju, lahko agencija sprejme odločitev.«.

7. člen

V 265. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Kadar se vsi regulativni organi držav članic Evropske unije, na ozemlju katerih je nova infrastruktura, ki je predmet izvzetja, strinjajo glede zahteve o izvzetju, o svoji odločitvi obvestijo ACER v šestih mesecih od dne, ko je zahtevo za izvzetje prejel zadnji med njimi.«.

Doda se nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Kadar je infrastruktura iz prejšnjega odstavka prenosni plinovod med Republiko Slovenijo in tretjo državo, se lahko agencija pred sprejetjem odločitve o izvzetju posvetuje s pristojnim organom tretje države. Če se organ iz prejšnjega stavka ne odzove na posvetovanje v roku, ki ga določi agencija, in ne presega treh mesecev od prejema poziva agencije k posvetovanju, lahko agencija sprejme odločitev.«.

Dosedanja drugi in tretji odstavek postaneta novi tretji in četrti odstavek.

8. člen

Za 281. členom se dodata nov 6. oddelek in 281.a člen, ki se glasita:

»6. oddelek: Mednarodne pogodbe na področju zemeljskega plina

281.a člen
(postopek odobritve mednarodne pogodbe o prenosnem plinovodu s tretjo državo)

(1) Mednarodne pogodbe na področju zemeljskega plina, na katere se nanaša ta člen, se sklepajo skladno z Zakonom o zunanjih zadevah (Uradni list RS, št. 113/03 – uradno prečiščeno besedilo, 20/06 – ZNOMCMO, 76/08, 108/09, 80/10 – ZUTD, 31/15 in 30/18 – ZKZaš, v nadaljnjem besedilu: ZZZ-1) in skladno s tem členom.

(2) Ministrstvo, pristojno za energijo, o nameri za začetek pogajanj s tretjo državo zaradi spremembe ali sklenitve mednarodne pogodbe o prenosnem plinovodu, obvesti Evropsko komisijo vsaj pet mesecev pred predvidenim začetkom pogajanj in jo prosi za odobritev, če se vsebina mednarodne pogodbe v celoti ali deloma nanaša na naslednja področja:
- skupna pravila za prenos, distribucijo, dobavo in skladiščenje zemeljskega plina,
- organizacijo in delovanje sektorja zemeljskega plina,
- dostop do trga ali
- merila in postopke, ki se uporabljajo pri izdaji dovoljenj za prenos, distribucijo, dobavo in skladiščenje zemeljskega plina in obratovanje sistemov.

(3) Obvestilo iz prejšnjega odstavka mora vključevati ustrezno dokumentacijo in navedbo vsebin, ki bodo obravnavane v pogajanjih ali o katerih se bo ponovno pogajalo, cilje pogajanj in vse druge ustrezne informacije.

(4) Po prejemu odločitve Evropske komisije o odobritvi začetka pogajanj iz drugega odstavka tega člena za del, ki lahko vpliva na skupna pravila Evropske unije, lahko ministrstvo, pristojno za energijo, vloži pobudo za začetek postopka za sklenitev mednarodne pogodbe skladno z ZZZ-1.

(5) Ministrstvo, pristojno za energijo upošteva smernice ali zahteve Evropska komisije o vključitvi določenih določb v načrtovano mednarodno pogodbo iz drugega odstavka tega člena.

(6) Ministrstvo, pristojno za energijo, obvešča Evropsko komisijo o napredku in vmesnih izidih pogajanj iz drugega odstavka tega člena v vseh fazah pogajanj. Ministrstvo, pristojno za energijo, Evropsko komisijo vključi v pogajanja med Republiko Slovenijo in tretjo državo v skladu s Sklepom (EU) 2017/684 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2017 o vzpostavitvi mehanizma za izmenjavo informacij

v zvezi z medvladnimi sporazumi in nezavezujočimi instrumenti med državami članicami in tretjimi državami na področju energije ter o razveljavitvi Sklepa št. 994/2012/EU (UL L št. 99 z dne 12. 4. 2017, str. 1).

(7) Ministrstvo, pristojno za energijo, Evropsko komisijo obvesti o končnem izidu pogajanj in ji pred podpisom mednarodne pogodbe s tretjo državo pošlje besedilo izpogajane mednarodne pogodbe v odobritev.

(8) Po prejemu odobritve Evropske komisije za podpis in sklenitev mednarodne pogodbe, Republika Slovenija nadaljuje postopek podpisa in ratifikacije mednarodne pogodbe s tretjo državo v skladu z ZZZ-1.

(9) Ministrstvo, pristojno za energijo, obvesti Evropsko komisijo o ratifikaciji in začetku veljavnosti mednarodne pogodbe ter o vseh naknadnih spremembah statusa te mednarodne pogodbe.«.

9. člen

Za 381. členom se doda nov 381.a člen, ki se glasi:

»381.a člen
(spodbujanje rabe alternativnih goriv v prometu)

(1) Država lahko z namenom zmanjševanja emisij in izboljševanja okoljskih parametrov delovanja prometnega sektorja spodbuja rabo alternativnih goriv v prometu s programi izobraževanja, informiranja in ozaveščanja javnosti, finančnimi spodbudami in drugimi programi podpore.

(2) Finančne spodbude za ukrepe rabe alternativnih goriv v prometu (v nadaljnjem besedilu: spodbude) se dodeljujejo kot investicijski transferji ali subvencije.

(3) Upravičenci do spodbud so fizične osebe in pravne osebe, vključno z osebami javnega sektorja, ki imajo stvarno premoženje v svoji lasti, razen neposrednih uporabnikov državnega proračuna.

(4) Spodbude dodeljujeta ministrstvo, pristojno za energijo, in Eko sklad v skladu z usmeritvami iz strategije na področju razvoja trga za vzpostavitev ustrezne infrastrukture v zvezi z alternativnimi gorivi v prometnem sektorju in z akcijskim programom za alternativna goriva v prometu.

(5) Spodbude se dodeljujejo z javnim razpisom ali javnim pozivom, po postopku in pod pogoji, ki jih določajo predpisi, ki urejajo dodeljevanje državnih pomoči, pomoči, ki se dodeljujejo po pravilih »de minimis« in predpisi, ki urejajo javne finance, ob upoštevanju naslednjih meril:

- stroškovne učinkovitosti,
- količine energije, proizvedene iz obnovljivih virov energije,
- zmanjšanja količine izpustov prašnih delcev,
- zmanjšanja količine izpustov toplogrednih plinov ali,
- zmanjšanje emisij hrupa.

(6) Vlada z uredbo podrobneje določi vrste spodbud, pogoje in merila za njihovo dodelitev, vrste upravičencev do posameznih spodbud, vodenje evidenc in poročanje.

10. člen

V 386. členu se doda nov osmi odstavek, ki se glasi:

»(8) Agencija pri čezmejnih zadevah sodeluje z regulativnim organom ali organi zadevnih držav članic in ACER. Glede plinske infrastrukture, ki poteka v tretjo državo ali iz nje se lahko agencija posvetuje in sodeluje s pristojnimi organi tretje države v zvezi z delovanjem infrastrukture. Kadar je v Republiki Sloveniji prva povezovalna točka plinske infrastrukture v tretjo državo ali iz nje, se agencija pred sodelovanjem s pristojnimi organi tretje države posvetuje z regulativnimi organi drugih držav članic, ki jih ta infrastruktura zadeva.«.

11. člen

V 485.a členu se drugi odstavek črta.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

12. člen
(postopek za spremembo sporazuma)

Sporazum med Vlado Republike Slovenije in Vlado Ruske federacije o sodelovanju pri gradnji in delovanju plinovoda na ozemlju Republike Slovenije (Zakon o ratifikaciji sporazuma med Vlado RS in Vlado RF o sodelovanju pri gradnji in delovanju plinovoda na ozemlju RS (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 4/10 in 14/12)) se spreminja v skladu s postopkom iz 8. člena tega zakona.

13. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

V 2. členu Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo, v nadaljnjem besedilu: EZ-1) so navedeni prenosi in izvrševanje predpisov Evropske unije. V ta člen se doda nova 10. alineja z navedbo direktive, ki se prenaša s predlogom zakona - v slovenski pravni red se v celoti prenaša Direktiva (EU) 2019/692 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o spremembi Direktive 2009/73/ES o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom (UL L št. 117 z dne 3. 5. 2019, str. 1, v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2019/692/EU).

K 2. členu

Namen Direktive 2019/692/EU je s predpisi Evropske unije zajeti tudi prenosne plinovode iz držav članic Evropske unije v tretje države. Skladno s tem namenom se v 159. členu Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo, v nadaljnjem besedilu: EZ-1) dopolni izraz »povezovalni plinovod« tako, da se razširi na prenosni plinovod med Republiko Slovenijo (v nadaljnjem besedilu: RS) in tretjo državo, pri čemer se jasno zapiše, da gre za prenosni plinovod, ki poteka do ozemlja RS kot tudi do njenega teritorialnega morja.

K 3. členu

Ena izmed možnosti in nalog operaterja prenosnega sistema zemeljskega plina je tudi sodelovanje z operaterji sosednjih prenosnih sistemov s katerimi je plinovodni sistem povezan ali se namerava povezati. Kot določa recital št. 6 Direktive 2019/692/EU morajo imeti operaterji prenosnih sistemov možnost, da sklepajo tehnične sporazume z operaterji prenosnih sistemov in drugimi subjekti v tretjih državah glede vprašanj, ki se nanašajo na delovanje in medsebojno povezovanje prenosnih sistemov, če je vsebina takšnih sporazumov v skladu s pravom Unije. Operaterji prenosnih sistemov lahko medsebojno sklepajo t.i. tehnične dogovore, v katerih so opredeljeni vsi pomembni podatki in postopki glede operativnega sodelovanja, vezani na obstoječo ali novo plinovodno povezavo. V 177. členu EZ-1 se izrecno dodaja možnost in naloga operaterja prenosnega sistema, da sklepa tovrstne dogovore, ki so v skladu s pravnim redom RS in Evropske unije in z odločitvami Agencije za energijo (npr. s soglasji agencije k razvojnim in naložbenim načrtom operaterja ali z odločbami agencije o omrežninskih tarifah) ter, da o njih obvešča pristojno ministrstvo in Agencijo za energijo.

K 4. členu

Direktiva 2019/692/EU vsebinsko poudarja zagotavljanje upoštevanja evropske zakonodaje na področju trga z zemeljskim plinom na območjih držav članic Evropske unije tudi v posebnih primerih pridobivalnih omrežij, ko gre le-to preko ozemlja več držav članic. S spremembo člena se dopolnjuje drugi odstavek 246. člena EZ-1 glede čezmejnih sporov v teh primerih na način, da se dodajo pravila za postopanje (usklajevanje povezanih držav članic) v primeru, da pridobivalno plinovodno omrežje izvira iz tretje države, vse z namenom zagotovitve usklajene uporabe določb Direktive 2009/73/ES.

K 5. členu

V primeru izgradnje nove infrastrukture (tj. povezovalnega plinovoda, obrata za UZP in skladišča), Direktiva 2009/73/ES in EZ-1 predvidevata možne izjeme od določb reguliranega dostopa do omrežja z namenom zagotoviti ekonomiko gradnje nove plinske infrastrukture s pomočjo dolgoročnih obvez uporabe le-te. Nova Direktiva 2019/692/EU bolj natančno predpisuje enega od petih pogojev za izvzetje oz. uporabo izjeme za novo infrastrukturo. S spremembo točke d) drugega odstavka 261. člena EZ-1 se dikcija tega pogoja za izjemo usklajuje z Direktivo 2019/692/EU in kot okoliščine, zaradi katerih izjema ni dopustna, navaja nedovoljen vpliv infrastrukture na konkurenco, na učinkovito delovanje notranjega trga, na obratovanje plinovodnih sistemov in zanesljivost oskrbe z zemeljskim plinom.

K 6. členu

Odločitev o izvzetju oziroma o izjemi za posamezno novo infrastrukturo sprejme nacionalni regulatorni organ, to je Agencija za energijo. Direktiva 2019/692/EU poudarja posvetovanje in sodelovanje z regulatornimi organi drugih držav članic in zadevnimi (tj. pristojnimi) organi tretjih držav. V prvi odstavek

262. člena EZ-1 je tako dodana določba o obveznem posvetovanju Agencije za energijo z regulativnimi organi drugih držav članic na katerih trge (z zemeljskim plinom) bi lahko nova infrastruktura vplivala. Prav tako je pred odločitvijo agencije potrebno izvesti posvetovanje s pristojnimi organi tretjih držav, če se zadevna infrastruktura v tej tretji državi začne ali konča. Agencija za energijo sprejme odločitev o izvzetju po izvedbi posvetovanj z organi tretjih držav, oziroma po poteku postavljenega roka (če se le-ti ne odzovejo), ki pa ne sme biti daljši od treh mesecev.

K 7. členu

Skladno z Direktivo 2019/692/EU se prvi odstavek 265. člena nekoliko preoblikuje. Če se nova infrastruktura nahaja na ozemlju (ali morju) več držav članic Evropske unije in se strinjajo glede predloga izvzetja v šestih mesecih po tem, ko zadnji od njih prejme zahtevo za izvzetje, morajo o tem obvestiti ACER.

Z novim drugim odstavkom se člen dopolni z določbami glede možnega posvetovanja med Agencijo za energijo in pristojnimi organi tretje države v primerih, ko se nova infrastruktura nahaja na ozemlju tretje države, vse z namenom, da se v zvezi z novo infrastrukturo zagotovi uporabo Direktive 2009/73/ES na ozemlju Republike Slovenije, in, če je potrebno, v teritorialnem morju Republike Slovenije.

K 8. členu

Pri sklepanju mednarodnih pogodb s tretjo državo o delovanju prenosnega ali pridobivalnega plinovoda, ki se vsebinsko nanašajo na področje Direktive 2009/73/ES ali Direktive 2019/692/EU, RS upošteva tudi postopek iz tega člena, in sicer brez poseganja v določbe predpisov na področju sklepanja mednarodnih pogodb RS in brez poseganja v delitev pristojnosti med Evropsko unijo in RS. Drugače povedano, novi 281.a člen EZ-1 ne posega v Zakon o zunanjih zadevah (Uradni list RS, št. 113/03 – uradno prečiščeno besedilo, 20/06 – ZNOMCMO, 76/08, 108/09, 80/10 – ZUTD, 31/15 in 30/18 – ZKZaš, v nadaljnjem besedilu: ZZZ-1), ki je temeljni zakon, na osnovi katerega se izvaja postopek priprave, usklajevanj, podpisa in sprejema mednarodne pogodbe med RS in drugo državo. EZ-1 pa vsebuje določbe, ki so specifične za energetsko področje. Predlagani člen se vsebinsko dopolnjuje s V. poglavjem ZZZ-1, ki ureja področje mednarodnih pogodb. Na vsebinskem področju zemeljskega plina, ki ga zajemata Direktiva 2009/73/ES ali Direktiva 2019/692/EU, bo v primeru priprave mednarodne pogodbe, ministrstvo, pristojno za energijo, komuniciralo z Evropsko komisijo (v nadaljnjem besedilu: EK), skladno s predvidenim postopkom. To pomeni, da se za morebitne mednarodne pogodbe s področja zemeljskega plina, ki jih ne zajemata Direktiva 2009/73/ES ali Direktiva 2019/692/EU, uporablja običajen postopek po ZZZ-1.

S sprejemom Direktive 2009/73/ES ter drugimi evropskimi akti na področju zemeljskega plina se je pristojnost s področja trga z zemeljskim plinom prenesla na nivo Evropske unije. Zato je v primerih, ko želi država članica Evropske unije skleniti mednarodne pogodbo s tretjo državo z vsebino, ki se nanaša na urejanje vsebin, ki jih pokrivajo direktive Evropske unije s področja trga z zemeljskim plinom in povezanih aktov, razumljivo in nujno, da se zagotovi tesno sodelovanje med državo članico EU in institucijami Evropske unije.

Tako sodelovanje med državo članico Evropske unije in EK je bilo do sedaj določeno s Sklepom (EU) 2017/684 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2017 o vzpostavitvi mehanizma za izmenjavo informacij v zvezi z medvladnimi sporazumi in nezavezujočimi instrumenti med državami članicami in tretjimi državami na področju energije ter o razveljavitvi Sklepa št. 994/2012/EU (v nadaljnjem besedilu: Sklep 2017/684/EU). Z novo Direktivo 2019/692/EU pa je del vsebine tega sklepa prešel na nivo direktive in se mora prenesti v nacionalno zakonodajo.

Nova Direktiva2019/692/EU tako v 49.b členu določa postopek sodelovanja države članice in EK pri pripravi pogajalskih izhodišč, obveščanju o napredku pogajanj in oceni končne izpogajane pogodbe.

Direktiva in posledično predlagani novi 281.a člen EZ-1 tako določata:

1. soglasje EK na vsebino in cilje pogajalskih izhodišč, kot pogoj za pričetek pogajanj,
2. obveščanje EK o napredku pogajanj in možnost prisotnosti EK v delu pogajanj, ki se nanaša na področje uporabe direktive in
3. soglasje EK h končnemu izpogajanemu besedilu kot pogoj za podpis in morebitno ratifikacijo pogodbe.

Čar

Odstavki 2 - 4: Ministrstvo, pristojno za energijo, bo EK obvestilo o nameri sklenitve pogodbe in posredovalo ustrezno vsebinsko obrazložitev s cilji pogajanj ter zaprosilo za odobritev začetka pogajanj. Pozitivna odločitev EK bo predstavljala del dokumentacije iz 9. točke opisa pobude za sklenitev mednarodne pogodbe iz 70. člena ZZZ.

Odstavek 5: Glede na to, da Direktiva 2019/692/EU dodatno poudarja možnost priprave smernic EK in obvezno vključitev zahtevanih klavzul dopolnitev v predlog mednarodne pogodbe, je obveznost RS glede upoštevanja zahtev EK jasno določena tudi v predlogu zakona.

Odstavek 6: Ministrstvo, pristojno za energijo, bo skladno z določbami Direktive 2019/692/EU obveščalo EK o napredku in rezultatih pogajanj. V predlogu zakona je izrecen sklic na Sklep 2017/684/EU, saj le-ta velja neposredno (skladno s PDEU ni obveznosti prenosa sklepa v nacionalno zakonodajo) in določa postopek sprotne komunikacije med DČ in EK z namenom preverjanja besedila mednarodnega sporazuma ali je skladen s pravom EU (3. člen sklepa). V tem okviru je predvidena tudi možnost sodelovanja EK pri pogajanjih kot opazovalka, pri čemer je v sklepu (4. člen) določen postopek zahteve in odobritve tega statusa EK s strani države članice.

Odstavek 7 – 8: Druga faza odobritve EK je odobritev izpogajane mednarodne pogodbe pred podpisom. Ministrstvo, pristojno za energijo, obvesti EK o zaključku pogajanj in ji le-to posreduje v odobritev. Šele po prejeti odobritvi se lahko pogodba podpiše skladno s 73. členom ZZZ-1. Če EK ne odobri mednarodne pogodbe, se poganjanja s tretjo državo nadaljujejo, upoštevajoč razloge EK za zavrnitev. Pred podpisom nove verzije mednarodne pogodbe, se la-ta ponovno posreduje EK v odobritev, skladno s šestim odstavkom tega člena.

Odstavek 9: Končno obvestilo EK o sklenitvi in začetku veljavnosti mednarodne pogodbe prav tako opravi ministrstvo, pristojno za energijo.

K 9. členu

Ena izmed prednostnih usmeritev Evropske unije na področju trajnostnega in okoljsko naravnanega razvoja je spodbujanje rabe alternativnih goriv v prometu, tj. goriv ki se vsaj deloma uporabljajo kot nadomestek za fosilne naftne vire in prispevajo k dekarbonizaciji prometa ter izboljšujejo okoljske parametre delovanja prometnega sektorja. Skladno z Direktivo 2014/94/EU Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva so alternativna goriva električna energija, zemeljski plin (stisnjen zemeljski plin in utekočinjen zemeljski plin), utekočinjen naftni plin, biometan, biogoriva, sintetična in parafinska goriva ter vodik.

Usmeritve Slovenije s področja spodbujanja rabe alternativnih goriv v prometu so določene z vladno Strategijo na področju razvoja trga za vzpostavitev ustrezne infrastrukture v zvezi z alternativnimi gorivi v prometnem sektorju v RS (v nadaljevanju: strategija) iz leta 2017. V strategiji je bila sprejeta vizija, da se Slovenija do leta 2030 uveljavi kot zelena država na področju razvoja, raziskav, inovacij in industrije tudi na področju prometa. Promet namreč prispeva skoraj tretjino emisij toplogrednih plinov v Sloveniji in je pomemben vzrok za onesnaženost zraka v mestih. Tudi slovenski Operativni program zmanjševanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020 je konec leta 2014 določil dolgoročni cilj zmanjšanja emisij iz prometnega sektorja, in sicer do leta 2050 najmanj za polovico.

V strategiji je bil sprejet nacionalni okvir politike za razvoj trga v zvezi z alternativnimi gorivi v prometnem sektorju ter za vzpostavitev ustrezne infrastrukture. Na podlagi te strategije bil sprejet Akcijski program za alternativna goriva v prometu (v nadaljevanju: akcijski program), v katerem so določeni cilji na področju razvoja alternativnih goriv v prometu v RS in ukrepi za njihovo uresničitev, kot npr. ukrepi za spodbujanje elektromobilnosti (ugodna davčna obravnava, ugodni krediti in nepovratne spodbude za na kup vozil na električni pogon s strani Eko sklada itd.).

S predlagano dopolnitvijo EZ-1 se zagotavlja zakonska podlaga za določene ukrepe iz akcijskega programa in za morebitne dodatne ukrepe, saj se na področju alternativnih goriv v prometu dogajajo intenzivne razvojne spremembe.

Glede ukrepov izobraževanja, ozaveščanja in informiranja javnosti je v akcijskem programu (poglavje 4.1.6) predvideno, da se bo o prednostih in možnostih uporabe alternativnih goriv pri prevozu blaga

pripravil program za dopolnilno usposabljanje poklicnih voznikov (program za kodo 95). V sodelovanju z Obrtno-podjetniško zbornico in Gospodarsko zbornico Slovenije bo MZI pripravil informacije o uporabi alternativnih goriv, v povezavi s postavitvijo polnilne infrastrukture. Predstavljene bodo vse prednosti in slabosti uporabe alternativnih goriv v poslovanju podjetij. Poleg teg je v istem poglavju predvideno, da bo za prehod na nizkoogljična vozila v cestnem prometu vsako leto MZI izvajal promocijsko kampanjo. Pripravljene bodo sodobne spletne informacije o polnilni infrastrukturi za alternativna goriva, njihovi uporabi in dostopnosti ter o vseh oblikah trajnostne mobilnosti. Promocijske aktivnosti in spodbujanje uporabe elektrovozil bodo potekale v sodelovanju z nevladnimi organizacijami. V skladu z Direktivo 2014/94/EU bodo zagotovljene informacije o cenah fosilnih goriv v primerjavi z alternativnimi gorivi, ki so na voljo v Sloveniji. V istem poglavju je navedeno, da je Izvedba predvidena z ukrepom E20, ki ni namenjen samo ukrepom elektromobilnosti. Kampanja bo potekala za vsa alternativna goriva.

Nova zakonska podlaga bo omogočala tudi dodeljevanje finančnih spodbud oz. sofinanciranje s strani pristojnega ministrstva in Eko sklada, v kolikor bodo na voljo razpoložljiva sredstva (npr. sofinanciranje nakupa novih vozil s sistemi na utekočinjen zemeljski plin (UZP) ali stisnjen zemeljski plin (SZP) ali predelave pogona obstoječih tovornih vozil, s katero se zagotovi višji okoljski standard), vse skladno z uredbo. Namen določbe četrtega odstavka predloga novega 381.a člena, da se spodbude dodeljujejo skladno z navedenimi strateškimi dokumenti je poudariti, da se spodbude dodeljujejo skladno usmeritvami iz teh dokumentov, ki določajo kaj se bo spodbujalo in v kolikšnem obsegu.

Finančne spodbude iz predloga člena (v nadaljnjem besedilu: spodbude) se dodeljujejo kot subvencije ali investicijski transferji. V odvisnosti od tega, kdo bodo upravičenci, se bodo dodeljevale kot (1) državne pomoči v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgom pri uporabi členov 107 in 108, (2) kot »de minimis« pomoči v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 1407/2013 z dne 18. decembra 2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči de minimis ali (3) kot druge finančne spodbude, vse skladno s predpisi, ki urejajo javne finance (Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617 in 13/18), Pravilnik o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 50/07, 61/08, 99/09 – ZIPRS1011, 3/13 in 81/16). V predpisih iz prejšnjega stavka so določeni tako postopek kot pogoji za dodeljevanje posameznih spodbud.

V predlogu člena so določeni tudi upravičenci do finančnih spodbud, to so fizične osebe in pravne osebe, vključno z osebami javnega sektorja ki imajo stvarno premoženje v svoji lasti, pri čemer so neposredni proračunski uporabljeni izrecno izključeni iz naslednjega razloga. Ob upoštevanju prvega odstavka 21. člena Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 11/18 in 79/18), neposredni uporabniki proračuna države stvarno premoženje pridobivajo tako, da projekt vključijo v načrt razvojnih programov, pri tem pa določijo vire za financiranje projekta. Viri financiranja se zagotavljajo v proračunu države (lahko so tudi EU sredstva, donacije), nikakor pa vir ne morejo biti sredstva, ki so načrtovana v finančnem načrtu drugega ministrstva. Javnofinančni predpisi torej ne določajo možnosti, da bi en neposredni uporabnik proračuna (ministrstvo) pridobil vir za financiranje svojega projekta pri drugem neposrednem uporabniku proračuna (drugem ministrstvu) in to na podlagi izvedenega javnega razpisa.

Glede omejitve na osebe javnega sektorja, ki imajo stvarno premoženje v lasti je potrebno pojasniti, da posredni uporabniki proračuna države praviloma premoženja nimajo v lasti ampak v upravljanju (izjema so univerze). To pa pomeni, da je vse stvarno premoženje pri posrednih uporabnikih v lasti države, posledično pa je treba, skladno s prejšnjim odstavkom, pridobivanje stvarnega premoženja države uvrstiti v veljavni načrt razvojnih programov in sredstva zagotoviti v finančnem načrtu pristojnega ministrstva.

K 10. členu

V 386. členu EZ-1, ki govori o nalogah mednarodnega sodelovanja Agencije za energijo, se skladno z navedbo nalog agencije v Direktivi 2019/692/EU, doda nov osmi odstavek, ki posebej ureja sodelovanje agencije z drugimi regulatornimi organi in ACER v povezavi s čezmejnimi vprašanji. Glede infrastrukture v tretje države in iz tretjih držav je določeno tudi sodelovanje s pristojnimi organi tretjih držav, vse z namenom, da se zagotovi usklajena uporaba Direktive 2009/73/ES na ozemlju in v teritorialnem morju držav članic.

K 11. členu

Skladno s pravili Evropske unije lahko operater prenosnega sistema zemeljskega plina izvaja gospodarsko javno službo v dveh oblikah: (1) v lastniško ločeni obliki ali (2) v obliki t.i. »neodvisnega operaterja prenosnega sistema«. Operater prenosnega sistema zemeljskega plina v RS (Plinovodi d.o.o.) trenutno deluje kot t.i. »neodvisni operater prenosnega sistema«, ki je v 100 % lastništvu družbe Plinhold d.o.o., v kateri ima RS 61 % delež. Ta kapitalska naložba RS je upravljana s strani SDH, d.d..

Veljavni EZ-1 v prvem odstavku 485.a člena določa, da se, v primeru lastniško ločene oblike delovanja operaterja prenosnega sistema, upravljanje državnega deleža v operaterju prenese na Vlado RS, tako kot to zahtevajo predpisi Evropske unije. V drugem odstavku pa je določeno, da je pogoj za prehod upravljanja operaterja v upravljanje Vlade RS (tj. v lastniško ločeno obliko delovanja) predhodno certificiranje operaterja s strani Agencije za energijo.

Agencija za energijo je v pripravah na postopek certificiranja ugotovila, da drugega odstavka 485.a člena ne bo mogla izvršiti, saj mora že v procesu odločitve o certifikaciji lastniško ločene oblike Evropski komisiji dokazati, da nad operaterjem izvaja upravljanje Vlada RS in ne SDH, d.d.. Tako da bo potrebno upravljanje operaterja prenesti na Vlado RS *pred* izvedbo certificiranja (saj je to pogoj za certificiranje), zato je potrebno drugi odstavek 485.a člena EZ-1 črtati. V nasprotnem primeru postopka certifikacije ne bo mogoče izvesti.

K 12. členu

Skladno z Direktivo 2019/692/EU ta člen predloga zakona določa, da obstoječa mednarodna pogodba med RS in tretjo državo o delovanju povezovalnega plinovoda ostane v veljavi. V primeru spremembe sporazuma se mora uporabljati postopek iz osmega člena tega zakona (tj. novi 281.a člen - postopek odobritve sporazuma o prenosnem plinovodu s tretjo državo). V primeru neupoštevanja tega postopka bi sporazum kot celota neveljaven.

RS ima sklenjen en sporazum o prenosnem plinovodnem sistemu s tretjo državo in sicer z Rusko Federacijo (v nadaljnjem besedilu: RF), t.i. »Južni tok« (Zakon o ratifikaciji sporazuma med Vlado RS in Vlado RF o sodelovanju pri gradnji in delovanju plinovoda na ozemlju RS (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 4/10 in 14/12)). Z namenom izgradnje povezovalnega plinovoda, ki naj bi potekal preko več držav članic od Grčije ali Bolgarije do Avstrije ali Italije, so bili sklenjeni mednarodni sporazumi med RF in vsako posamezno državo članico, čez ozemlje katere bi plinovod potekal. Ne glede na to, da je bil proces izvedbe tega sporazuma v letu 2014 ustavljen, pa je mednarodni sporazum med RF in RS formalno v veljavi najmanj do leta 2040. Sama veljavnost in mehanizem prekinitve obstoječega sporazuma sta določena v sporazumu, ki se lahko spremeni ali s spremembo obstoječega sporazuma ali z drugim mednarodnim sporazumom npr. med Evropsko unijo in RF. Glede na vse navedeno, bo RS v primeru spremembe ali priprave novega sporazuma med RS in RF upoštevala postopek iz novega 281.a člena EZ-1.

K 13. členu
Zakon določa petnajstdnevni rok za začetek veljavnosti zakona po objavi v Uradnem listu RS.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

2. člen
(prenos in izvrševanje predpisov Evropske unije)

(1) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenašajo naslednje direktive Evropske unije:

- Direktiva 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z električno energijo in o razveljavitvi Direktive 2003/54/ES (UL L št. 211 z dne 14. 8. 2009, str. 55; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2009/72/ES),
- Direktiva 2009/73/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom in o razveljavitvi Direktive 2003/55/ES (UL L št. 211 z dne 14. 8. 2009, str. 94; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2009/73/ES),
- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2005/89/ES o ukrepih za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe z električno energijo in naložb v infrastrukturo (UL L št. 33 z dne 18. 1. 2006, str. 22; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2005/89/ES),
- Direktiva 2009/28/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv 2001/77/ES in 2003/30/ES (UL L št. 140 z dne 5. 6. 2009, str. 16; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2009/28/ES),
- Direktiva 2009/125/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo izdelkov, povezanih z energijo (UL L št. 285 z dne 31. 10. 2009, str. 10; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2005/89/ES),
- Direktiva 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 2010 o energetski učinkovitosti stavb (UL L št. 153 z dne 18. 6. 2010, str. 13; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2010/31/EU),
- Direktiva 2012/27/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetski učinkovitosti, spremembi direktiv 2009/125/EU in 2010/30/EU ter razveljavitvi direktiv 2004/8/ES in 2006/32/ES (UL L št. 315 z dne 14. 11. 2012, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2012/27/ES),
- Direktiva 2004/8/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. februarja 2004 o spodbujanju soproizvodnje, ki temelji na rabi koristne toplote, na notranjem trgu z energijo in o spremembi Direktive 92/42/EGS (UL L št. 52 z dne 21. 4. 2004, str. 50; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2004/8/ES),
- Direktiva 2009/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta o geološkem shranjevanju ogljikovega dioksida in spremembi Direktive Sveta 85/337/EGS, Direktiv 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES, 2008/1/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe (ES) št. 1013/2006 (UL L št. 140 z dne 5. 6. 2009, str. 114; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2009/31/ES).

(2) Ta zakon določa tudi pristojne organe za izvajanje in sankcije za kršitve naslednjih Uredb Evropske unije:

- Uredbe (ES) št. 714/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o pogojih za dostop do omrežja za čezmejne izmenjave električne energije in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1228/2003 (UL L št. 211 z dne 14. 8. 2009, str. 15; v nadaljnjem besedilu: Uredba (ES) št. 714/2009),
- Uredbe (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o pogojih za dostop do prenosnih omrežij zemeljskega plina in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1775/2005 (UL L št. 211 z dne 14. 8. 2009, str. 36; v nadaljnjem besedilu: Uredba (ES) št. 715/2009),
- Uredbe (EU) 2017/1938 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2017 o ukrepih za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe s plinom in o razveljavitvi Uredbe (EU) št. 994/2010 (UL L št. 280 z dne 28. 10. 2017, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 2017/1938/EU),
- Uredbe (ES) št. 713/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o ustanovitvi Agencije za sodelovanje energetskih regulatorjev (UL L 211 z dne 14. 8. 2009, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba (ES) št. 713/2009),
- Uredbe (EU) št. 1227/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o celovitosti in preglednosti veleprodajnega energetskega trga (UL L št. 326 z dne 8. 12. 2011, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba (EU) št. 1227/2011),
- Uredbe (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta

2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 328 z dne 21. 12. 2018 str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 2018/1999/EU), Uredbe (EU) 2017/1369 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2017 o vzpostavitvi okvira za označevanje z energijskimi nalepkami in razveljavitvi Direktive 2010/30/EU (UL L št. 198 z dne 28. 7. 2017, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 2017/1369/EU).

159. člen
(pomen izrazov)

V tem delu zakona imajo posamezni izrazi naslednji pomen:

1. »bioplin« pomeni energetski plin, pridobljen iz biomase ali iz biološko razgradljivih odpadkov, ali lesni plin, ki ga je mogoče prečistiti do kakovosti, da je zamenljiv z zemeljskim plinom;
2. »bilančna pogodba« je pogodba o izravnavanju in obračunavanju odstopanj med uporabnikom sistema in operaterjem prenosnega sistema;
3. »bilančna shema zemeljskega plina« je seznam udeležencev na trgu, ki imajo sklenjeno bilančno pogodbo z operaterjem prenosnega sistema ali pogodbo o izravnavi z nosilcem bilančne skupine;
4. »bilančna skupina« je skupina uporabnikov sistema, za katero se izravnavajo in obračunavajo količinska odstopanja odjema in oddaje zemeljskega plina v okviru obračunskega intervala;
5. »certifikat« pomeni odločbo, s katero agencija certificira operaterja prenosnega sistema;
6. »distribucija« pomeni transport zemeljskega plina po lokalnih ali regionalnih plinovodnih omrežjih z namenom oskrbe odjemalcev, razen dobave;
7. »dobava« pomeni prodajo odjemalcem, tudi nadaljnjo prodajo zemeljskega plina in UZP;
8. »dobavitelj« pomeni pravno ali fizično osebo, ki opravlja dejavnost dobave;
9. »dolgoročno načrtovanje« pomeni dolgoročno načrtovanje oskrbovalnih in prenosnih zmogljivosti podjetij plinskega gospodarstva za zadostitev povpraševanja po zemeljskem plinu iz sistema, z namenom zagotoviti raznolike dobavne vire in zanesljivo oskrbo odjemalcev;
10. »horizontalno integrirano podjetje« pomeni podjetje, ki izvaja vsaj eno od dejavnosti pridobivanja, prenosa, distribucije, dobave ali skladiščenja zemeljskega plina in neplinsko dejavnost;
11. »integrirano podjetje plinskega gospodarstva« pomeni vertikalno ali horizontalno integrirano podjetje;
12. »izstopne točke« so vsa odjemna mesta na prenosnem sistemu in vse točke v katerih je prenosni sistem v Republiki Sloveniji povezan s prenosnimi sistemi v sosednjih državah, drugimi prenosnimi sistemi v Republiki Sloveniji ali skladišči zemeljskega plina;
13. »izvedeni finančni instrument za trgovanje s plinom« pomeni finančni instrument, opredeljen v 5., 6. ali 7. točki drugega odstavka 7. člena Zakona o trgu finančnih instrumentov (Uradni list RS, št. 108/10 – uradno prečiščeno besedilo, 78/11, 55/12, 105/12 – ZBan-1J in 63/13 – ZS-K), če se ta instrument nanaša na zemeljski plin;
14. »izravnalni trg« je namenjen trgovanju s količinami zemeljskega plina, ki so potrebne za izravnavo odstopanj pri operaterju prenosnega sistema med prevzetimi in predanimi količinami v plinovodnem sistemu;
15. »končni odjemalec« pomeni odjemalca, ki ima sklenjeno pogodbo o dobavi in kupuje zemeljski plin za svojo lastno rabo;
16. »mali poslovni odjemalec« je negospodinjski odjemalec zemeljskega plina, katerega predvidena povprečna letna poraba ne presega 100.000 kWh;
17. »nadzor« pomeni, pravice, pogodbe ali druga sredstva, ki vsako zase ali skupaj in ob upoštevanju ustreznih dejanskih ali pravnih okoliščin omogočajo izvajanje odločilnega vpliva v podjetju, zlasti z:
    a) lastništvom ali pravico do uporabe celotnega ali dela premoženja podjetja;
    b) pravicami ali pogodbami, ki zagotavljajo odločilen vpliv na sestavo, glasovanje ali odločitve organov podjetja;
18. »nastajajoči trg« pomeni državo članico, v kateri je bila prva trgovska dobava v okviru prve dolgoročne pogodbe za oskrbo z zemeljskim plinom izvršena pred manj kot desetimi leti;
19. »negospodinjski odjemalec« pomeni odjemalca, ki kupuje zemeljski plin, ki ni namenjen za rabo v lastnem gospodinjstvu;
20. »neposredni plinovod« pomeni plinovod zemeljskega plina, ki dopolnjuje povezani sistem;
21. »nosilec bilančne skupine« je uporabnik sistema, ki ima sklenjeno bilančno pogodbo;
22. »nova infrastruktura« pomeni plinsko infrastrukturo, ki ni bila dokončana do 4. avgusta 2003;
23. »obračunski interval« pomeni časovno obdobje, za katero se ugotavljajo količinska odstopanja odjema in oddaje zemeljskega plina in je obdobje izravnave odstopanj v smislu Uredbe (ES) št. 715/2009;

24. »obrat za UZP« pomeni terminal, ki se uporablja za utekočinjanje zemeljskega plina, uvoz, raztovarjanje in ponovno uplinjanje UZP ter vključuje sistemske storitve in prehodna skladišča, ki so nujni pri postopku ponovnega uplinjanja in kasnejšem dovajanju zemeljskega plina v prenosni sistem, vendar ne sme vključevati nobenega dela terminalov za UZP, ki se uporablja za skladiščenje. Izraz se ne nanaša na postroje, namenjene utekočinjanju zemeljskega plina in distribuciji UZP v posodah končnim odjemalcem ali končnim odjemalcem na nepovezanem omrežju;
25. »oddaja zemeljskega plina« je pretok zemeljskega plina v sistem na vstopni točki;
26. »odjem zemeljskega plina« je pretok zemeljskega plina iz sistema na izstopni točki;
27. »odjemno mesto« pomeni mesto na prenosnem ali distribucijskem sistemu, kjer končni odjemalec odjema zemeljski plin iz omrežja, ali mesto, na katerem se izvajajo meritve ali drug način ugotavljanja količin zemeljskega plina za končnega odjemalca;
28. »odjemalec« pomeni trgovca, končnega odjemalca zemeljskega plina ali podjetje plinskega gospodarstva, ki kupuje zemeljski plin;
29. »odprta pogodba« je pogodba o dobavi zemeljskega plina, ki določa pripadnost odjemnega mesta bilančni skupini;
30. »omrežnina« pomeni znesek, ki ga je za uporabo sistema zemeljskega plina dolžan plačati uporabnik sistema in ki se izračuna na podlagi tarifnih postavk omrežnine in obsega uporabe tega sistema;
31. »operater sistema za UZP« pomeni pravno ali fizično osebo, ki izvaja dejavnosti utekočinjanja zemeljskega plina ali dejavnosti uvoza, raztovarjanja in ponovnega uplinjanja UZP in je odgovorna za upravljanje obrata za UZP;
32. »operater skladiščnega sistema« pomeni pravno ali fizično osebo, ki opravlja dejavnosti skladiščenja in je odgovorna za delovanje skladišča;
33. »podjetje plinskega gospodarstva« pomeni pravno ali fizično osebo, ki opravlja vsaj eno od naslednjih dejavnosti: pridobivanje, prenos, distribucija, dobava, nakup ali skladiščenje zemeljskega plina, vključno z UZP, ki je odgovorna za komercialne, tehnične ali vzdrževalne naloge, povezane s temi dejavnostmi, vendar ne vključuje končnih odjemalcev;
34. »pogodba o dobavi plina« pomeni pogodbo za dobavo zemeljskega plina, ki ne vključuje izvedenih finančnih instrumentov za trgovanje s plinom;
35. »pogodba o prenosu« pomeni pogodbo, ki jo operater prenosnega sistema sklene z uporabnikom sistema z namenom izvajati prenos zemeljskega plina;
36. »povezani sistem« pomeni več sistemov, ki so povezani drug z drugim;
37. »povezano podjetje« pomeni nadrejeno ali podrejeno družbo v smislu 56. ali 69. člena Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odločba US in 82/13) ali podjetje, ki pripada istim delničarjem;
38. »povezovalni plinovod« pomeni prenosni plinovod, ki prečka ali povezuje meje Republike Slovenije z drugo državo izključno zaradi povezave nacionalnih prenosnih omrežij teh držav;
39. »prenos« pomeni transport zemeljskega plina po omrežju, ki v pretežni meri zajema visokotlačne plinovode, z namenom dostave odjemalcem, ki ne vključuje dobave. Prenos ne pomeni transporta po pridobivalnem plinovodnem omrežju in po delu visokotlačnih plinovodov, ki se uporabljajo predvsem za lokalno distribucijo zemeljskega plina;
40. »pridobivalno plinovodno omrežje« pomeni plinovod ali plinovodno omrežje, uporabljeno ali zgrajeno kot del projekta za pridobivanje nafte ali zemeljskega plina, ali pa se uporablja za prenos zemeljskega plina od enega ali več takih projektov do obrata za pripravo ali terminala ali do končnega obalnega terminala;
41. »priključek« pomeni plinovod, ki je namenjen povezavi distribucijskega ali prenosnega plinovoda in odjemnega mesta;
42. »prosti trg« je trg, na katerem lahko udeleženci neposredno med seboj sklepajo pogodbe o dobavi zemeljskega plina. Dobavitelj in odjemalec se prosto dogovorita o ceni in količini dobavljenega zemeljskega plina;
43. »ranljivi odjemalec« je gospodinjski odjemalec, ki si zaradi svojih premoženjskih razmer, dohodkov in drugih socialnih okoliščin ter bivalnih razmer ne more zagotoviti drugega vira energije za ogrevanje, ki bi mu povzročil enake ali manjše stroške za ogrevanje stanovanjskih prostorov;
44. »regulirani letni prihodek« pomeni reguliran letni prihodek operaterja sistema zemeljskega plina posameznega leta regulativnega obdobja iz zaračunanih omrežnin za sistem in drugih prihodkov in je namenjen pokrivanju upravičenih stroškov tega operaterja;
45. **(črtana)**;
46. »regulativni okvir« pomeni vrednostno opredelitev načrtovanih upravičenih stroškov operaterja sistema zemeljskega plina po posameznih letih regulativnega obdobja, načrtovanih omrežnin,

drugih prihodkov iz izvajanja dejavnosti operaterja sistema zemeljskega plina, presežkov ali primanjkljajev omrežnin iz preteklih let;

47. »regulativno obdobje« je obdobje enega ali več zaporednih koledarskih let, za katero se določa regulativni okvir;
48. »sistem« pomeni prenosno omrežje, distribucijsko omrežje, obrat za UZP oziroma skladišče, ki je v lasti podjetja plinskega gospodarstva ali ki ga upravlja podjetje plinskega gospodarstva, vključno s skladiščno zmogljivostjo plinovoda in njenimi objekti, ki opravljajo sistemske storitve, ter s tistimi objekti povezanih podjetij, ki so potrebni za zagotavljanje dostopa do prenosa, distribucije in UZP;
49. »sistemske storitve« pomenijo vse storitve, ki so nujne za zagotavljanje dostopa do in obratovanje prenosnih omrežij, distribucijskih omrežij, obratov za UZP ali skladišč, vključno z izravnavo obremenitve, mešanjem in vbrizgavanjem inertnih plinov, razen objektov, ki so rezervirani izključno za operaterje prenosnih sistemov in izvajanje njihovih dejavnosti;
50. »skladišče« pomeni objekt za skladiščenje zemeljskega plina, ki je v lasti podjetja plinskega gospodarstva ali ki ga upravlja podjetje plinskega gospodarstva, vključno z delom obrata za UZP, ki se uporablja za skladiščenje, razen tistega dela, ki je namenjen dejavnostim pridobivanja, in razen objektov, ki so namenjeni izključno za operaterje prenosnih sistemov in izvajanje njihovih dejavnosti;
51. »skladiščna zmogljivost plinovoda« pomeni zmogljivost skladiščenja zemeljskega plina s kompresijo v prenosnih in distribucijskih sistemih, razen skladiščnih zmogljivosti, ki so namenjene za operaterje prenosnih sistemov in izvajanje njihovih dejavnosti;
52. »tarifa« je strukturirani seznam tarifnih elementov, ki na podlagi tarifnih postavk omogočajo izračun omrežnine za uporabo sistema zemeljskega plina;
53. »tarifna postavka omrežnine« je znesek za uporabo sistema na obračunsko enoto;
54. »transakcija« je vsak pravni posel, ki ga sklene udeleženec na trgu z zemeljskim plinom, na podlagi katerega se spremeni pravica do razpolaganja z določeno količino zemeljskega plina v prenosnem sistemu v enem ali več obračunskih intervalih, vključno s pravnimi posli, ki lahko privedejo do take spremembe, tudi če celotno zaporedje pravnih poslov od oddaje do odjema ni povzročilo spremembe končnega odjemalca;
55. »trgovec na debelo« pomeni fizično ali pravno osebo, razen operaterja prenosnega sistema ali operaterja distribucijskega sistema, ki kupuje zemeljski plin za nadaljnjo prodajo znotraj ali zunaj sistema, kjer ima sedež;
56. »uporabnik sistema« pomeni pravno ali fizično osebo, ki dobavlja v sistem ali ki se ji dobavlja iz sistema;
57. »upravičeni odjemalec« pomeni odjemalca, ki lahko kupuje plin od dobavitelja po lastni izbiri;
58. »vertikalno integrirano podjetje« pomeni podjetje ali skupino podjetij plinskega gospodarstva, v katerih lahko nadzor iz 17. točke tega člena izvaja ista oseba ali iste osebe, in sicer neposredno ali posredno, in v katerih podjetje ali skupina podjetij opravlja vsaj eno od dejavnosti prenosa, distribucije, utekočinjanja zemeljskega plina ali skladiščenja in vsaj eno od dejavnosti pridobivanja ali dobave zemeljskega plina;
59. »virtualna točka« je navidezna točka med vstopnimi in izstopnimi točkami prenosnega sistema, v kateri se šteje, da so podjetja plinskega gospodarstva in končni odjemalci v Republiki Sloveniji izvedli vse transakcije s količinami zemeljskega plina;
60. »vstopne točke« prenosnega sistema so točke, v katerih je prenosni sistem v Republiki Sloveniji povezan s prenosnimi sistemi v sosednjih državah, drugimi prenosnimi sistemi v Republiki Sloveniji ali dobavnimi viri, skladišči in terminali za utekočinjen zemeljski plin v Republiki Sloveniji;
61. »zaprta pogodba« je pogodba o dobavi zemeljskega plina, v kateri je količina dobavljenega zemeljskega plina v relevantnem časovnem obdobju fiksno določena za vsak obračunski interval in za katero se šteje, da je bila v celoti realizirana;
62. »zanesljivost« pomeni zanesljivost oskrbe z zemeljskim plinom in tehnično varnost;
63. »zaprt distribucijski sistem« je od distribucijskega sistema v lokalni skupnosti izločen distribucijski sistem, ki je namenjen distribuciji zemeljskega plina na geografsko zaokroženem industrijskem ali poslovnem območju ali območju za skupne storitve in ki praviloma ne oskrbuje gospodinjskih odjemalcev na tem območju ter je priključen neposredno na prenosni sistem na izstopni točki.

177. člen
(gospodarska javna služba)

(1) Dejavnost operaterja prenosnega sistema je obvezna državna gospodarska javna služba.

(2) Gospodarska javna služba dejavnost operaterja prenosnega sistema obsega:

- izvajanje prenosa;
- varno, zanesljivo in učinkovito obratovanje in vzdrževanje prenosnega sistema;
- razvoj sistema ob upoštevanju predvidenih potreb uporabnikov sistema, zahtev varnega in zanesljivega obratovanja sistema in usmeritev razvojnega načrta operaterja prenosnega sistema iz 30. člena oziroma 200. člena tega zakona;
- zagotavljanje dolgoročne zmogljivosti prenosnega sistema, da omogoča razumne zahteve za priključitev in dostop do sistema;
- zagotavljanje zanesljivosti dobave zemeljskega plina z ustrezno zmogljivostjo in zanesljivostjo sistema;
- zagotavljanje sistemskih storitev;
- ugotavljanje in obračunavanje izravnave odstopanj odjema in oddaje zemeljskega plina od napovedi;
- posredovanje kateremu koli drugemu operaterju prenosnega sistema, operaterju skladiščnega sistema, operaterju sistema za UZP in operaterju distribucijskega sistema dovolj informacij, da se lahko zagotovita prenos in skladiščenje zemeljskega plina, ki bosta združljiva z varnim in učinkovitim obratovanjem povezanega sistema;
- pravočasno zagotavljanje potrebnih podatkov uporabnikom sistema, da lahko učinkovito uveljavljajo dostop do sistema;
- vzpostavitev in nadzor mehanizmov za upravljanje pretokov in izravnave odstopanj v omrežju, opredeljenih v sistemskih obratovalnih navodilih prenosnega omrežja zemeljskega plina;
- napoved porabe zemeljskega plina ter potrebnih virov z uporabo metode celovitega načrtovanja, z upoštevanjem varčevalnih ukrepov pri uporabnikih sistema;
- nediskriminatorno obravnavanje posameznih uporabnikov sistema ali vrst uporabnikov sistema, posebno ne v korist svojih povezanih podjetij;
- druge naloge, določene z zakonom, predpisom in splošnim aktom za izvrševanje javnih pooblastil;
- organiziranje izravnalnega trga zemeljskega plina.

(3) Gospodarsko javno službo dejavnost operaterja prenosnega sistema izvaja operater prenosnega sistema, ki pridobi koncesijo in izpolnjuje pogoje iz tretjega odstavka 178. člena tega zakona.

(4) Operater prenosnega sistema je dolžan vzpostaviti zadostno čezmejno zmogljivost za vključitev evropske prenosne infrastrukture, prilagojene vsem ekonomsko upravičenim in tehnično izvedljivim zahtevam po zmogljivosti, upoštevaje zanesljivost oskrbe z zemeljskim plinom.

(5) Operaterji prenosnih sistemov nabavljajo energijo, ki jo potrebujejo za opravljanje svojih dejavnosti, po preglednih, nediskriminatornih in tržno zasnovanih postopkih.

246. člen
(posebna določba za sisteme za UZP, pridobivalna plinovodna omrežja in skladišča)

(1) Določba 239. člena tega zakona se uporablja tudi za dostop do sistema za UZP in do pridobivalnih plinovodnih omrežij, razen za dele omrežij in naprav, ki se uporabljajo za lokalno obratovanje na mestu, kjer se pridobiva plin.

(2) V čezmejnih sporih se uporabljajo mehanizmi za reševanje sporov države članice Evropske unije, ki je pristojna za pridobivalno plinovodno omrežje, ki zavrne dostop. Če je več držav članic Evropske unije pristojnih za pridobivalno plinovodno omrežje, se zadevne države članice posvetujejo za zagotovitev usklajenega delovanja.

(3) Določba 239. člena tega zakona se uporablja tudi za dostop do skladišča zemeljskega plina ali skladiščne zmogljivosti plinovodov, kadar je zagotovitev učinkovitega dostopa do tega sistema nujna zaradi oskrbe odjemalcev iz tehničnih ali ekonomskih razlogov, in za organiziranje dostopa do sistemskih storitev.

(4) Določbe tega člena ne veljajo za sistemske storitve in za prehodna skladišča, ki so povezana z obrati za UZP in se uporabljajo pri postopku ponovnega uplinjanja in pri kasnejšem dovajanju zemeljskega plina v prenosni sistem.

(5) Uporabnik skladiščnega sistema lahko sklene pogodbo o dobavi s konkurenčnim podjetjem plinskega gospodarstva, ki ni lastnik ali operater sistema ali z njim povezano podjetje.

261. člen
(obseg in pogoji izvzetja)

(1) Nova infrastruktura večjega obsega, in sicer povezovalni plinovod, obrat za UZP in skladišče, se lahko za določeno obdobje na zahtevo izvzame iz obsega uporabe 182. do 186. člena, 238., 242., 246. ter 250. do 257. člena tega zakona.

(2) Izvzetje iz prejšnjega odstavka se lahko dovoli, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

a) z investicijo se povečuje konkurenca pri oskrbi z zemeljskim plinom in zanesljivost oskrbe;
b) raven tveganja, povezana z investicijo, dopušča izvedbo investicije samo v primeru odobritve izvzetja;
c) lastnik infrastrukture je pravna ali fizična oseba, ki je vsaj glede svoje pravne oblike ločena od operaterjev sistemov, v okviru katerih bo infrastruktura zgrajena;
č) stroški se zaračunajo uporabnikom infrastrukture in
d) izvzetje ne ovira konkurence, učinkovitega delovanja notranjega trga z zemeljskim plinom ali učinkovitega obratovanja reguliranega sistema, na katerega je infrastruktura priključena.

(3) Izvzetje iz prvega odstavka tega člena se lahko dovoli tudi za znatna povečanja zmogljivosti obstoječe infrastrukture in za spremembe infrastrukture, ki omogoča razvoj novih virov oskrbe z zemeljskim plinom.

262. člen
(odločanje o izvzetju)

(1) O dovolitvi izvzetja iz 261. člena tega zakona odloči agencija na zahtevo lastnika infrastrukture ali investitorja.

(2) Izvzetje lahko zajema celotno zmogljivost, del zmogljivosti nove infrastrukture ali obstoječe infrastrukture z znatno povečano zmogljivostjo.

(3) Pri odločanju o odobritvi izvzetja se upošteva potreba po uvedbi pogojev glede trajanja izvzetja in nediskriminatornega dostopa do infrastrukture. Pri tem agencija upošteva dodatne zmogljivosti, ki bodo zgrajene, ali spremembo obstoječih zmogljivosti, časovni rok projekta in stanje na področju oskrbe z zemeljskim plinom v državi.

(4) Agencija določi pravila in mehanizme za upravljanje in dodeljevanje prenosnih zmogljivosti, s katerimi določi tudi postopek zbiranja interesa uporabe zmogljivosti vseh potencialnih uporabnikov infrastrukture, vključno z lastno rabo, še preden se zmogljivosti dodelijo.

(5) Agencija mora v splošnem aktu iz prejšnjega odstavka določiti obvezno ponudbo neuporabljene prenosne zmogljivosti nove infrastrukture na trgu, pravico uporabnikov te infrastrukture do trgovanja s pridobljenimi zmogljivostmi na sekundarnem trgu.

(6) Agencija pri ocenjevanju izpolnjevanja pogojev iz a), b) in d) točke drugega odstavka 261. člena tega zakona upošteva rezultate postopka dodeljevanja prenosnih zmogljivosti iz četrtega in petega odstavka tega člena.

(7) Agencija mora o zahtevi za izvzetje odločiti v šestih mesecih od prejema zahteve, razen v primeru odločanja o novi infrastrukturi v več državah članicah.

(8) Odločbo o izvzetju agencija objavi na svoji spletni strani najkasneje v enem mesecu po odobritvi s strani Evropske komisije.

265. člen
(nova infrastruktura v več državah članicah Evropske unije)

(1) Kadar vsi regulativni organi držav članic Evropske unije, na ozemlju katerih se nahaja nova infrastruktura, ki je predmet izvzetja po 261. členu tega zakona, v šestih mesecih sklenejo dogovor glede izvzetja, o tem obvestijo ACER.

(2) Agencija ne izvaja nalog v zvezi z dovolitvijo izvzetja, kadar:

a) se regulativni organi iz prejšnjega odstavka ne dogovorijo v šestih mesecih od dneva, ko zahtevo za izvzetje prejme zadnji od regulativnih organov, ali
b) je podana skupna zahteva regulativnih organov iz prejšnjega odstavka za izvajanje nalog v zvezi z dovolitvijo izvzetja s strani ACER.

(3) Regulativni organi iz prvega odstavka tega člena lahko skupaj zahtevajo podaljšanje roka iz a) točke prejšnjega odstavka za največ tri mesece.

386. člen
(mednarodno sodelovanje agencije)

(1) Agencija je dolžna sodelovati z ACER.

(2) Visokega predstavnika agencije v odboru regulatorjev ACER po prvem odstavku 14. člena Uredbe (ES) št. 713/2009 in njegovega namestnika imenuje svet agencije izmed zaposlenih na

agenciji za dobo pet let in je po preteku te dobe lahko ponovno imenovan. Visoki predstavnik in njegov namestnik morata izpolnjevati pogoje iz prvega odstavka 393. člena tega zakona.

(3) Visokemu predstavniku agencije in njegovemu namestniku predčasno preneha mandat iz razlogov, ki veljajo za člana sveta agencije in so navedeni v prvem odstavku 394. člena tega zakona ter z dnem prenehanja delovnega razmerja v agenciji.

(4) Agencija sodeluje, se posvetuje in zagotavlja podatke, ki so potrebni za izpolnjevanje nalog ACER, drugih nacionalnih regulativnih organov, sistemskih operaterjev in operaterjev prenosnih sistemov drugih držav članic Evropske unije neposredno in v okviru regionalnega sodelovanja, po potrebi pa tudi z ustreznimi organi drugih držav.

(5) Agencija spodbuja in omogoča sodelovanje sistemskih operaterjev na regionalni ravni, vključno s čezmejnimi vprašanji, da se ustvari konkurenčen notranji trg za elektriko in plin in spodbuja usklajenost pravnega in regulativnega ter tehničnega okvira na geografskih območjih, ki so opredeljena v skladu s tretjim odstavkom 12. člena Uredbe (ES) št. 714/2009 ali na drugih geografskih območjih.

(6) Agencija sodeluje z regulativnimi organi v drugih državah članicah Evropske unije pri izvajanju ukrepov, s katerimi:

- spodbuja uvajanje obratovalnih dogovorov, da bi omogočili optimalno upravljanje omrežja, spodbudili skupne borze elektrike in plina in dodeljevanje čezmejnih zmogljivosti ter – vključno z novimi povezavami – omogočili ustrezno raven zmogljivosti za medsebojno povezovanje v regiji in med regijami, da se omogoči razvoj učinkovite konkurence in izboljša zanesljivost dobave brez razlikovanja med dobavitelji v različnih državah članicah;
- uskladi vse omrežne kodekse za operaterje prenosnih sistemov in druge udeležence na trgu;
- uskladi pravila za upravljanje omrežij in
- izvaja svoje pristojnosti skladno z Uredbo (EU) št. 1227/2011.

(7) Agencija lahko sklepa sporazume z drugimi regulativnimi organi za pospešitev regulativnega sodelovanja. Pri izvajanju ukrepov iz prejšnjega odstavka se agencija, če je to potrebno, posvetuje z ministrstvom, pristojnim za energijo, sistemskim operaterjem in operaterjem trga.

485.a člen
(upravljanje kapitalskih naložb s področja energetike)

(1) Vlada v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, izvršuje pravice Republike Slovenije kot delničarke oziroma družbenice v gospodarskih družbah v večinski ali 100-odstotni lasti Republike Slovenije, ki opravljajo gospodarsko javno službo dejavnost operaterja prenosnega sistema, dejavnost sistemskega operaterja in dejavnost distribucijskega operaterja ter dejavnost operaterja trga z elektriko v Republiki Sloveniji. Za spremljanje teh naložb je pristojno ministrstvo, pristojno za energijo.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka vlada izvršuje pravice iz prejšnjega odstavka v družbi, ki izvaja gospodarsko javno službo dejavnost operaterja prenosnega sistema, če ta družba na podlagi certifikata iz 204. člena tega zakona izvaja dejavnost v lastniško ločeni obliki v skladu s 182. do 188. členom tega zakona.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

/

VI. PRILOGE

- **osnutek podzakonskega akta**
- **korelacijska tabela**
- **izjava o skladnosti**
- **MSP test**